

WAALSE OVERHEIDSDIENST

[C – 2022/33474]

19 JULI 2022. — Besluit van de Waalse Regering waarbij aan Infrabel een afwijking wordt toegestaan voor het gebruik van pesticiden voor het spooronderhoud

De Waalse Regering,

Gelet op het decreet van 10 juli 2013 tot vaststelling van een kader ter verwezenlijking van een duurzaam gebruik van pesticiden en tot wijziging van Boek I van het Milieuwetboek, Boek II van het Milieuwetboek, dat het Waterwetboek inhoudt, de wet van 28 december 1967 betreffende de onbevaarbare waterlopen en het decreet van 12 juli 2001 betreffende de beroepsopleiding in de landbouw, artikel 4/1;

Gelet op het besluit van de Waalse Regering van 11 juli 2013 betreffende een pesticidengebruik dat verenigbaar is met de duurzame ontwikkeling en tot wijziging van Boek II van het Milieuwetboek, dat het Waterwetboek inhoudt en het besluit van de Waalse Gewestexecutieve van 5 november 1987 betreffende het opmaken van een verslag over de toestand van het Waalse leefmilieu, artikel 10, 8°;

Gelet op de aanvraag tot afwijking, op 1 februari 2022 door Infrabel ingediend om pesticiden te mogen gebruiken voor het spooronderhoud;

Gelet op de materiële, menselijke en economische onmogelijkheid voor de aanvrager om op grote schaal gebruik te maken van alternatieve technieken voor pesticiden met het oog op het beheer van de sporen en de onmiddellijke omgeving ervan;

Gelet op de dwingende redenen om de veiligheid van zowel reizigers als personeel te waarborgen;

Overwegende dat Infrabel een professioneel gebruiker is voor zover het gebruik van pesticiden gebeurt in het kader van het beheer van de sporen om het reizigersvervoer in alle veiligheid mogelijk te maken;

Overwegende dat er geen andere voldoening gevende oplossing bestaat ten opzichte van de doelen die nagestreefd worden met onkruidvrij ballast en veiligheidswegen langs de sporen en dat de aanvrager zich bijgevolg in de onmogelijkheid bevindt om zijn opdracht van openbare dienst en de veiligheid van de uitbating te garanderen met inachtneming van de wettelijke en reglementaire bepalingen ter vermindering van pesticiden;

Overwegende dat het besluit van de Waalse Regering van 25 juni 2020 waarbij aan Infrabel een afwijking wordt toegestaan voor het gebruik van pesticiden voor het spooronderhoud, basisregels heeft vastgelegd die moeten worden aangevuld;

Overwegende dat de regels vastgesteld in het besluit van de Waalse Regering van 8 juli 2021 waarbij aan Infrabel een afwijking wordt toegestaan voor het gebruik van pesticiden voor het spooronderhoud, opnieuw moeten worden aangevuld om de doelstellingen van Infrabel inzake de vermindering van pesticiden te bereiken;

Op de voordracht van de Minister van Leefmilieu;

Na beraadslaging,

Besluit :

Artikel 1. Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder:

1° spoorwegen: de spoorwegen en hun onmiddellijke omgeving en in het bijzonder de met ballast uitgeruste beddingen, de ruimte tussen de baanvakken en de veiligheidswegen van hoofd- en bijsporen, uitgezonderd de sporen in de stations;

2° kwetsbare gebieden: de ruimte gelegen binnen de omtrek van een winningsbeschermingsgebied, Natura 2000-gebieden, gebieden die grenzen aan netwerken voor de opvang van regenwater of die grenzen aan oppervlaktewateren.

Art. 2. Infrabel is gemachtigd om tot 30 juni 2023 pesticide producten te gebruiken die actieve stoffen bevatten die een risico vormen voor de bescherming van het leefmilieu, de menselijke gezondheid of de instandhouding van de natuur voor het onderhoud van ruimtes gelegen op minder dan één meter van een spoorlijn die niet verbonden is met een net voor de inzameling van hemelwater en die niet aangrenzend is aan oppervlaktewateren. In de nabijgelegen beschermingszones van de waterwinningen IIa is het gebruik van deze producten alleen toegestaan in het geballaste gedeelte van het spoor, buiten de dienstwegen.

De pesticiden bedoeld in lid 1 kunnen één of meerdere pictogrammen SGH02 (alleen voor producten op basis van triclopyr) en SGJ05 tot SGH09 vertonen voor zover er geen enkel alternatief zonder deze pictogrammen beschikbaar is en door in dat geval, onder de producten met een gelijksoortige doeltreffendheid, te kiezen voor de minst zorgwekkende voor de bescherming van het leefmilieu, de menselijke gezondheid of de instandhouding van de natuur. Infrabel stelt, voorafgaandelijk aan de toepassing op zijn sporen, een verantwoordingsnota inzake de keuze van de pesticiden ter beschikking van de administratie van het leefmilieu.

De gemachtigde producten worden met de kleinste doeltreffende dosis ingezet en met inachtneming van de voorwaarden, nader bepaald in de akten betreffende het machtigen van het op de markt brengen ervan. Er mag niet worden gespreid indien het Koninklijk Meteorologisch Instituut (KMI) een gemiddelde windsnelheid van 20 km/u (5,6 m/s) of meer voorspelt.

De beheerders stellen alles in het werk om verwaaiende sproeinevel te beperken en de blootstelling van kwetsbare groepen te beperken.

Art. 3. De onkruidverdelging op de hoofdspoorwegen wordt uitgevoerd met behulp van een onkruidverdelgings-trein uitgerust met een automatisch plantendetectiesysteem.

Art. 4. De onkruidverdelging van de secundaire sporen en de ruimtes tussen de sporen wordt verricht via een beperkte en gelokaliseerde behandeling met een sproeier met lans of een rugsproeier. Afhankelijk van de technologische ontwikkelingen kan de onkruidverdelging ook worden uitgevoerd met behulp van een andere techniek die het personeel beter beschermt.

Art. 5. De onkruidverdelging van de niet met de sporen samenhangende oppervlaktes gebeurt middels alternatieve technieken.

Art. 6. De maatregelen die Infrabel toegestaan heeft in het kader van zijn “plan voor een met redenen omklede vermindering van het gebruik van herbiciden in het Waalse Gewest” blijven van toepassing. Infrabel verbindt zich ertoe, verder naar alternatieven te zoeken voor het gebruik van pesticiden bij het spooronderhoud. Infrabel verbindt zich ertoe de haalbaarheid te onderzoeken van aanvullende maatregelen ter beperking van het gebruik van herbiciden

op de veiligheids in Natura 2000-gebieden en zal de verschillende opties vóór eind 2022 in een tussentijds verslag voorleggen aan de milieuadministratie en het kabinet van de inister van Leefmilieu.

Art. 7. Infrabel licht zijn personeel en onderaannemers in over de risico's verbonden aan het gebruik van de gebruikte producten op de menselijke gezondheid, het leefmilieu en de instandhouding van de natuur, met name hun indeling en hun "risicofases" overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1272/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels en overeenkomstig de specificaties vermeld op de officiële website "Fytoweb" van FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu. Infrabel richt hen alle nuttige aanbevelingen met het oog op het voorkomen van een ongepast gebruik.

Art. 8. Infrabel zal bij de vernieuwing van de veiligheidswegen de voorkeur geven aan oppervlakken die niet met onkruidverdelgers moeten worden onderhouden. Infrabel zal prioritair de veiligheidswegen in de kwetsbare gebieden vernieuwen.

Art. 9. De milieuadministratie kan van de beheerders verlangen dat hij monsters neemt en chemische analyses uitvoert om toe te zien op de milieugevolgen van het sproeien in bepaalde gebieden die als kwetsbaar worden beschouwd omdat zij van belang zijn voor de biodiversiteit of omdat het publiek er vaak komt.

Art. 10. Tegen uiterlijk 1 februari 2023 deelt Infrabel het volgende mee aan de Waalse Overheidsdienst Landbouw, Natuurrijdommen en Leefmilieu:

1° de lijst van de problematische plantensoorten die op het spoornet aangetroffen worden, gerangschikt volgens zorgwekkend karakter tijdens het vorige onkruidverdelgingsseizoen;

2° de lijst van de invasieve plantensoorten die aangetroffen zijn tijdens het vorige onkruidverdelgingsseizoen;

3° het register van de toepassing van de krachtens deze machtiging toegestane pesticiden;

4° de lijst van de verschillende niet-chemische technieken die in kwetsbare gebieden worden gebruikt;

5° de lijst van de middelen en technieken gebruikt om verwaaiende sproeinevel te beperken en de blootstelling van kwetsbare groepen te beperken;

6° de lijst van in kwetsbare gebieden gelegen veiligheidswegen die zullen worden vernieuwd en de motivering van de verharding die voor de vernieuwing ervan zal worden gebruikt;

een volledig en gekwantificeerd voortgangsverslag over zijn strategie ter vermindering van pesticiden in Wallonië, met inbegrip van i) het jaarlijkse verminderingspercentage (totaal en per gebruikt product) en ii) een presentatie van verschillende hypothetische scenario's voor pesticidenvrij beheer, met de geraamde budgettaire gevolgen, op basis van de beschikbare kennis

8° de stand van zaken van de verschillende samenwerkingsverbanden die in de loop van het jaar zijn aangegaan met beroepsverenigingen, onderzoekscentra en andere actoren in de spoorwegsector, alsmede de conclusies die uit elk van deze samenwerkingsverbanden zijn getrokken.

9° de resultaten van door Infrabel zelf uitgevoerde tests van alternatieven;

10° de resultaten van eventuele chemische analyses van monsters die zijn genomen in gebieden die gevoelig zijn inzake biodiversiteit of volksgezondheid.

Art. 11. Infrabel staat ter beschikking van elke rechtspersoon die spoorwegen beheert om zijn ervaring en goede praktijken op het gebied van pesticidevrije onkruidbestrijding te delen. Infrabel verbindt zich ertoe vóór eind 2022 ten minste één opleidingsdag voor deze actoren te organiseren en daarover verslag uit te brengen in de nota bedoeld in artikel 10 van dit besluit.

Art. 12. Dit besluit treedt in werking de dag waarop het ondertekend wordt.

Art. 13. De Minister bevoegd voor Leefmilieu is belast met de uitvoering van dit besluit.

Namen, 19 juli 2022.

Voor de Regering :

De Minister-President,

E. DI RUPO

De Minister van Leefmilieu, Natuur, Bossen, Landelijke Aangelegenheden en Dierenwelzijn,

C. TELLIER